

Program wychowawczo – profilaktyczny
Szkoły Podstawowej nr 1
im. Janusza Korczaka w Brennej
na rok szkolny 2023 / 2024

Motto:

„Dziecko chce być dobre. Jeśli nie umie – naucz.

Jeśli nie wie – wytłumacz.

Jeśli nie może – pomóż”

Janusz Korczak

SPIS TREŚCI

1. Wstęp.
2. Akty prawne.
3. Wizja i misja szkoły.
4. Wartości ważne dla społeczności szkolnej.
5. Diagnoza potrzeb i problemów w środowisku szkolnym.
6. Czynniki chroniące i czynniki ryzyka w szkole .
7. Cel ogólny i cele szczegółowe programu wychowawczo-profilaktycznego.
8. Sylwetka absolwenta szkoły – jakim człowiekiem ma być nasz absolwent?
9. Ceremoniał i tradycje szkolne.
10. Tryb postępowania w trudnych sytuacjach.
11. Ewaluacja.
12. Plan działań wychowawczo-profilaktycznych w szkole.

1. WSTĘP:

Program wychowawczo-profilaktyczny został opracowany na podstawie wyników corocznej diagnozy w zakresie występujących w środowisku szkolnym potrzeb rozwojowych uczniów, w tym czynników chroniących i czynników ryzyka, ze szczególnym uwzględnieniem również sytuacji w krajach ościennych (wojna na Ukrainie), a co za tym idzie sytuacji uczniów ukraińskich w naszej szkole, zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych, uzależnień behawioralnych. Program profilaktyczno- wychowawczy w Szkole Podstawowej nr 1 w Brennej jest nierozzerwalnie związany z działalnością edukacyjną szkoły. Zawiera działania wychowawcze, tzn. takie, które mają kształtować i wspomagać prawidłowy rozwój dziecka oraz działania profilaktyczne, które zapobiegają ryzykownym działaniom dzieci i młodzieży. Celem profilaktyki jest ochrona ucznia, wychowanka przed wszelkimi zakłóceniami rozwoju (działania i środki stosowane w celu zapobiegania chorobom, wypadkom, uzależnieniom, depresji i innym zjawiskom niepożądanym).

Osobami zaangażowanymi bezpośrednio w realizowanie programu wychowawczego są głównie nauczyciele, współpracujący na bieżąco z rodzicami uczniów. Nauczyciele są przekonani, że oczekiwane rezultaty wychowawcze zależą od dobrej współpracy rodziny i szkoły, a także od wszystkich czynników środowiskowych mających wpływ na uczniów. Działania szkoły koncentrują się na kształtowaniu relacji: uczeń- społeczność szkolna, uczeń- nauczyciel, uczeń- uczeń i mają na celu wspieranie rozwoju osobowego wychowanków i kształtowanie ich postaw, do osiągnięcia cech sylwetki dojrzałego absolwenta szkoły.

Program wychowawczo- profilaktyczny Szkoły Podstawowej nr 1 w Brennej jest realizowany przez wszystkich pracowników szkoły we współpracy z rodzicami lub opiekunami prawnymi wychowanków. Uczestnikami programu są uczniowie Szkoły Podstawowej nr 1.

2. AKTY PRAWNE

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. z 1997 r. nr 78, poz. 483 ze zm.).
2. Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989 r. (Dz.U. z 1991 r. nr 120, poz. 526).
3. Ustawa z 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (tekst jedn.: Dz.U. z 2019 r. poz. 2215 ze zm.).
4. Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn.: Dz.U. z 2020 r. poz. 1327 ze zm.).
5. Ustawa z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (tekst jedn.: Dz.U. z 2021 r. poz. 1082).
6. Ustawa z 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn. Dz.U. z 2016 r. poz. 487 ze zm.).
7. Ustawa z 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jedn.: Dz.U. z 2019 r. poz. 852 ze zm.).
8. Ustawa z 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (tekst jedn.: Dz.U. z 2018 r. poz. 1446 ze zm.).
9. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2020 r. poz. 1449).
10. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21.03.2022 w sprawie organizacji i kształcenia, wychowania i opieki dzieci i młodzieży będących obywatelami Ukrainy.
11. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 16.08.2022 zmieniające rozporządzenie w sprawie organizacji i kształcenia, wychowania i opieki dzieci i młodzieży będących obywatelami Ukrainy.
12. Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2023/2024.
13. Statut Szkoły Podstawowej nr 1, im. Janusza Korczaka w Brennej .

3. WIZJA I MISJA SZKOŁY:

Jesteśmy szkołą bezpieczną i przyjazną dla uczniów, w której:

- wyrównujemy szanse edukacyjne poprzez indywidualizację procesu nauczania i wychowania;
- stosujemy skuteczne metody pracy dydaktycznej z wykorzystaniem ich różnorodnych form, technologii informatycznych, szczególnie przydatnych podczas zdalnej edukacji;
- kształtujemy pozytywne postawy społeczne (w tym czynienie dobra) i przygotowujemy uczniów do pełnienia różnych ról społecznych;
- dbamy o wszechstronny rozwój uczniów w sferze fizycznej, intelektualnej, psychicznej (w tym duchowej) i społecznej;
- wspieramy uczniów w rozpoznawaniu predyspozycji i planowaniu dalszej kariery edukacyjnej i zawodowej;
- rozwijamy kompetencje osobiste uczniów, takie, jak: samoświadomość, sprawczość, odpowiedzialność, budowanie relacji, otwartość, kreatywność;
- tworzymy życzliwy i przyjazny klimat;
- rozwijamy postawę szacunku dla dziedzictwa narodowego oraz poczucie przynależności do społeczności europejskiej;
- szeroko promujemy edukację prozdrowotną, profilaktyczną, ekologiczną, informatyczną i językową;
- wspieramy uczniów z Ukrainy i innych krajów;
- dbamy o ścisłą i aktywną współpracę z rodzicami i społecznością lokalną;

Misją naszej szkoły jest stworzenie uczniom możliwości do pełnego rozwoju intelektualnego, psychicznego, społecznego i fizycznego oraz przygotowanie ich do dalszego kształcenia i pełnienia ról społecznych.

4. WARTOŚCI WAŻNE DLA SPOŁECZNOŚCI SZKOLNEJ:

Wychowanie ku wartościom jest istotną rolą podejmowaną przez wszystkich pracowników naszej szkoły. Nie może mieć charakteru doraźnych, incydentalnych działań, lecz być procesem, permanentnie wzbogacającym i doskonalonym.

Wartości preferowane przez naszą społeczność szkolną to:

- rodzina
- szacunek do siebie i innych ludzi;
- wzajemna pomoc
- tolerancja wobec innych
- przyjaźń, miłość
- uczciwość, sprawiedliwość
- odpowiedzialność
- zdrowie i bezpieczeństwo
- pasja/zainteresowania
- kultura osobista, w tym kultura języka,
- odwaga
- wrażliwość na potrzeby innych

5. DIAGNOZA POTRZEB I PROBLEMÓW W ŚRODOWISKU SZKOLNYM

Szkoła Podstawowa nr 1 im. Janusza Korczaka mieści się w dwóch budynkach. Szkoła na dzień 1 września liczy 317 uczniów. Do Szkoły przy ul. Leśnica 103 uczęszcza 107 uczniów, a przy ul. Góreckiej 210 -są to uczniowie klas I-VIII. Każdego roku przeprowadzana jest diagnoza środowiska, analizuje się potrzeby i zasoby ludzkie i materialne szkoły na podstawie:

- ankiet i wywiadów skierowanych do uczniów, rodziców, nauczycieli i pracowników szkoły;
- spostrzeżeń wychowawcy i innych nauczycieli na temat klasy;
- analizy dokumentacji szkolnej oraz osiągnięć i porażek;
- obserwacji bieżących zachowań uczniów na terenie szkoły;
- analizy uwag wpisanych do dziennika
- ewaluacji programu z poprzednich lat.

Analizując wyniki diagnozy należy zwrócić uwagę na:

- pomoc w adaptacji do rytmu nauki, szkolnej rutyny,
- bezpieczeństwo, przeciwdziałanie przemocy rówieśniczej,
- eliminowanie lęku i poczucia zagrożenia, obaw przed porażką w grupie (szczególnie związanych ze skutkami pandemii i wojną na Ukrainie)
- wychowanie do wartości

- rozwijanie kreatywności u uczniów, w tym twórczego rozwiązywania trudności
- budowanie motywacji do nauki
- relacje między uczniami (integracja zespołów rówieśniczych)
- uczenie szacunku wobec innych i większą kulturę osobistą, w tym kulturę słowa
- profilaktykę uniwersalną oraz profilaktykę zdrowia psychicznego (podniesienie kondycji psychicznej uczniów, ich dobrostanu)
- edukację prozdrowotną (zarówno w obszarze zdrowia fizycznego i psychicznego) i ekologiczną (odpowiedzialność za środowisko naturalne)
- zapewnienie wsparcia psychologiczno-pedagogicznego uczniom, nauczycielom i rodzicom, wspierając ich role wychowawczą,
- budowanie pozytywnego klimatu szkoły.

Zasoby szkoły można podzielić na:

❖ **ludzkie:**

- dyrektor szkoły dbający o bezpieczeństwo uczniów, klimat społeczny, sprzyjający działaniom profilaktycznym;
- wykwalifikowana kadra pedagogiczna, wciąż się doskonaląca, poszerzająca swoje zawodowe kompetencje;
- specjaliści (pedagog, pedagog specjalny, psycholog, logopedzi, doradca zawodowy, realizator rekomendowanego programu profilaktycznego UNPLUGGED, pielęgniarka szkolna)
- specjaliści spoza szkoły współpracujący z nią (np. pracownicy PPP w Skoczowie i Cieszynie, GKRPA, zespół interdyscyplinarny, dzielnicowi, profilaktyk- Ireneusz Brachaczek, Piotr Rychły, PUR w Górkach)
- rodzice chętnie współpracujący ze szkołą

❖ **materialne:**

- sale lekcyjne wyposażone w pomoce dydaktyczne,
- przedmiotowe pracownie multimedialne,
- materiały dydaktyczne w ramach Laboratorium Przyszłości
- świetlice szkolne,
- zespół boisk - „Orlik”, „Pumptrack”,
- transgraniczny ogród zielin wraz z wiatą umożliwiającą prowadzenie tam lekcji
- zielona pracownia- ekosystemy,
- place zabaw,
- sale gimnastyczne,
- biblioteki, centrum multimedialne w czytelnicy,
- pracownie komputerowe,
- stołówki,
- radiowęzeł,
- monitoring.

6. CZYNNIKI CHRONIĄCE I CZYNNIKI RYZYKA W SZKOLE

Czynniki chroniące definiowane są wg Ostaszewskiego, jako: *właściwości indywidualne, relacje z bliskimi osobami, cechy środowiska rodzinnego i pozarodzinnego, które mogą neutralizować lub kompensować negatywne działanie czynników ryzyka, zwiększając ogólną odporność jednostki, wyzwalać energię i procesy odwrotne do tych, które prowadzą do choroby, zaburzenia lub nieprzystosowania. Czynniki te kompensują, redukują ryzyko wśród dzieci narażonych na przeciwności losu pełnią funkcje ochronne w przypadku działania czynników ryzyka, ale zarazem służą wspieraniu zdrowego rozwoju i dobrego przystosowania dzieci i młodzieży nieobarczonych szczególnym ryzykiem rozwoju problemów w przyszłości.*

Czynniki chroniące możemy podzielić na:

Indywidualne:

- Równowaga psychiczna, pozytywne usposobienie; bezkonfliktowość;
- Odpowiednie odżywianie;
- Więzy z rodziną;
- Poziom inteligencji powyżej przeciętnej;
- Osiągnięcia szkolne;
- Umiejętność rozwiązywania problemów;
- Wewnętrzne umiejscowienie kontroli.

Rodzinne/społeczne:

- Dobre relacje z rodzicami, które deklaruje zdecydowana większość uczniów
- Wspierający i opiekuńczy rodzice;
- Harmonia w rodzinie;
- Bezpieczna i stabilna rodzina, także pod względem materialnym;
- Odpowiedzialność dorosłych członków rodziny za rodzinę;
- Wspierające relacje z innymi dorosłymi i dziećmi;
- Stabilny system wartości i norm etycznych oraz moralne postępowanie członków rodziny.
- Rodzina wolna od uzależnień

Związane ze szkołą oraz grupą rówieśniczą:

- Poczucie przynależności;
- Przyjazny klimat w szkole;
- Prospołecznie nastawiona grupa rówieśnicza;
- Wymaganie od uczniów odpowiedzialności i udzielania sobie wzajemnej pomocy;
- Sukcesy edukacyjne, okazje do osiągnięć i rozpoznawania własnych uzdolnień;
- Zdecydowana niezgoda szkoły na przemoc
- Udzielana pomoc psychologiczno- pedagogiczna, wsparcie specjalistów.
- Położenie Szkoły na Leśnicy
- Poczucie bezpieczeństwa uczniów (zdecydowana większość uczniów postrzega szkołę, jako miejsce bezpieczne);

- Uczniowie znają alternatywne sposoby rozwiązywania sytuacji konfliktowych i radzenia sobie ze złością i stresem (przeprowadzane zajęcia i warsztaty profilaktyczne w szkole);
- Uczniowie (jak wynika z ankiet) nie mają osobistych doświadczeń z narkotykami;
- Okazja do przeżywania sukcesu oraz świadomość swoich zdolności
- Wrażliwość na potrzeby innych (stworzenie uczniom możliwości udziału w akcjach charytatywnych, wolontariacie).

Wydarzenia i sytuacje życiowe:

- Relacje z innymi znaczącymi osobami;
- Okazje do przeżycia wielkiej zmiany życiowej i znalezienia się w punkcie zwrotnym;
- Bezpieczeństwo ekonomiczne;
- Dobry stan zdrowia fizycznego i psychicznego.
- Środowiskowe i kulturowe:
- Poczucie przynależności;
- Więzy ze społecznością lokalną;
- Przynależność do kościoła lub innych grup w środowisku;
- Silne poczucie tożsamości kulturowej i dumy etnicznej;
- Dostępność pomocy i wsparcia ze strony odpowiednich służb społecznych.

Czynniki ryzyka - indywidualne cechy i zachowania uczniów oraz cechy środowiska społecznego i efekty ich wzajemnego oddziaływania, które wiążą się z wysokim prawdopodobieństwem wystąpienia zachowań ryzykownych stanowiących zagrożenie dla ich prawidłowego rozwoju, zdrowia, bezpieczeństwa lub funkcjonowania społecznego.

Czynniki ryzyka:

Indywidualne:

- Wczesniactwo
- Niepełnosprawności fizyczne i intelektualne;
- Brak motywacji do nauki
- Nadmierna ilość czasu spędzona przed komputerem/ smart fonem (uzależnienia)
- Choroby przewlekłe
- Brak lub słaba więź z rodzicami
- Niska samoocena;
- Podatność na wpływy
- Niska odporność na stres i sytuacje trudne

Rodzinne/społeczne:

- Posiadanie tylko jednego rodzica, rodziny zrekonstruowane (zachwianie poczucia bezpieczeństwa u dzieci);
- Konflikty rodzinne (także z udziałem dziecka);
- Negatywne wzorce ról społecznych w otoczeniu;
- Przemoc i dysharmonia w rodzinie;
- Niewystarczający nadzór lub nieodpowiednie wychowanie dziecka;
- Małe zaangażowanie rodziców w życie dziecka;

- Niestabilna sytuacja rodzinna, ekonomiczna, zdrowotna i bytowa rodziny
- Spychanie przez rodziców roli wychowawczej na Szkołę

Związane ze szkołą i grupą rówieśniczą:

- Przemoc rówieśnicza;
- Odrzucenie przez rówieśników;
- Słaba więź ze szkołą;
- Przynależność do destrukcyjnej grupy rówieśniczej;
- Niepowodzenia szkolne
- Trudności w budowaniu relacji z innymi .

Wydarzenia i sytuacje życiowe:

- Zmiana szkoły;
- Rozwód i rozpad rodzinny;
- Śmierć członka rodziny;
- Choroba , pogorszenie się zdrowia;
- Trudności związane z konfliktem zbrojnym na Ukrainie (zmiana miejsca zamieszkania, separacja od rodziny i rówieśników, zmiana szkoły, problemy adaptacyjne i emocjonalne, itd)

Środowiskowe i kulturowe:

- Niekorzystne warunki socjoekonomiczne;
- Dyskryminacja społeczna lub kulturowa;
- Izolacja (wywołana np. pandemią)
- Miejsce zamieszkania z dala od sklepów i miejsc kulturalnych i rekreacji (uczniowie mieszkający na Leśnicy)
- Zagrożenia związane z łatwym dostępem do używek (substancji psychoaktywnych)

Zaplanowane działania mają na celu minimalizowanie w/w zjawisk oraz zapobieganie ich powstawaniu.

7. CEL OGÓLNY I CELE SZCZEGÓŁOWE PROGRAMU WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNEGO.

CEL OGÓLNY:

Wspieranie wszechstronnego rozwoju intelektualnego, emocjonalnego, moralnego, psychicznego, duchowego, społecznego uczniów oraz dbanie o zdrowie i bezpieczeństwo swoje i innych.

Wychowanka należy traktować jako integralną całość. Stąd oddziaływania wychowawcze powinny mieć charakter integralny, docierać do wszystkich stron osobowych, by rozwijać w wychowankach zdolność do integracji myśli, czynów, słów, dawać pełną wizję świata i osoby ludzkiej.

CELE SZCZEGÓŁOWE:

- wychowanie zmierzające do osiągnięcia dojrzałości poprzez kształtowanie postaw ukierunkowanych na prawdę, dobro i piękno, uzdalniających do odpowiedzialnych decyzji i ponoszenia konsekwencji wyborów
- kształtowanie postaw prozdrowotnych i proekologicznych,
- wspomaganie wychowawczej roli rodziny
- ochrona i wzmacnianie zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży
- doskonalenie kompetencji nauczycieli do pracy z uczniami przybyłymi z zagranicy, w szczególności z Ukrainy
- uwrażliwienie na los innych ludzi,
- rozwijanie kompetencji międzykulturowych- umiejętność posługiwania się językiem obcym, szacunek wobec inności, rasy, kultury,
- wsparcie edukacji informatycznej i medialnej, w szczególności bezpiecznego poruszania się w sieci i kształtowanie krytycznego podejścia do treści publikowanych w Internecie i mediach społecznościowych,
- kształtowanie postawy patriotycznej i obywatelskiej, budzenie uczuć patriotycznych,
- umacnianie wiary młodzieży we własne siły i zdolności osiągnięcia wartościowych i trudnych celów, rozbudzanie ciekawości poznawczej oraz motywacji do nauki,
- rozwijanie kompetencji czytelniczych,
- reagowanie na wszelkie przejawy zła, dbanie o bezpieczeństwo,
- udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów, również w przypadku używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych
- podnoszenie jakości kształcenia oraz dostępności i jakości wsparcia udzielanego dzieciom i uczniom
- zacieśnianie współpracy szkoły ze środowiskiem rodzinnym.

8. SYLWETKA ABSOLWENTA SZKOŁY – JAKIM CZŁOWIEKIEM MA BYĆ NASZ ABSOLWENT?

Absolwent szkoły jest na miarę swojego wieku:

- jest odpowiednio przygotowany do obowiązku szkolnego,
- komunikuje się z rówieśnikami i dorosłymi,
- dba o swoje zdrowie i bezpieczeństwo,
- jest uczciwy, kreatywny, empatyczny, pewny siebie, mądry
- obcuje ze sztuką- teatrem, muzyką, plastyką,

- jest wrażliwy na dobro i piękno,
- posiada umiejętność praktycznego zastosowania wiedzy w codziennym życiu oraz stara się wszystkie problemy rozwiązać w sposób twórczy,
- sprawnie komunikuje się w języku polskim, korzysta ze źródeł książkowych oraz multimedialnych, swobodnie wyraża swoje myśli i przeżycia,
- posługuje się technologią informatyczną,
- potrafi dokonać samooceny,
- rozróżnia dobre i złe zachowania, w swoim postępowaniu wykazuje dobre intencje,
- okazuje szacunek i życzliwość wszystkim ludziom,
- potrafi działać w grupie,
- umie wyrażać swoje poglądy, dążenia,
- jest przygotowany do wzięcia odpowiedzialności za podejmowane decyzje i za swoje zachowanie
- odznacza się postawą patriotyczną i obywatelską, zna i szanuje polskie dziedzictwo kulturowe,
- pracuje nad własnym rozwojem osobistym, posiada nawyk stałego uczenia się, rozwija swoje zdolności, pasje i zainteresowania,
- uczy się chętnie języków obcych i potrafi się nimi posługiwać,
- jest przygotowany do radzenia sobie na rynku pracy
- posiada wiedzę na temat współczesnych zagrożeń społecznych i cywilizacyjnych, podejmuje odpowiedzialne decyzje w trosce o bezpieczeństwo własne i innych,
- zna zasady ochrony zdrowia , również psychicznego (w tym w sytuacji kryzysowej wywołanej epidemią COVID-19 oraz wojną) oraz zna czynniki chroniące przed zagrożeniami wynikającymi z długotrwałej izolacji społecznej i reżimu sanitarnego,
- rozumie związek między pogorszeniem się stanu zdrowia psychicznego a podejmowaniem zachowań ryzykownych i problemów z tym związanych (np. stosowanie substancji psychoaktywnych, przemocy, uzależnień behawioralnych),

9. CEREMONIAŁ I TRADYCJE SZKOLNE

- Uroczyste rozpoczęcie i zakończenie roku szkolnego
- poznawanie historii szkoły,
- popularyzowanie sylwetki patrona szkoły, obchody Dnia Patrona
- pasowanie na ucznia klasy pierwszej,
- rajd szkolny
- uroczystości o charakterze patriotycznym i okolicznościowym (Dzień Edukacji Narodowej, Uroczystość Konstytucji 3-go maja, Akademia z okazji 11-go listopada, Wigilia, Jasełka, konkurs kolęd, Dzień Dziecka, itp.)
- przedstawienia teatralne, wyjazdy do kina
- kiermasze szkolne,
- bal szkolny
- prowadzenie kroniki szkolnej,
- akcje charytatywne,

10. TRYB POSTĘPOWANIA W TRUDNYCH SYTUACJACH

Sytuacje szczególne określają PROCEDURY. Są to:

1. PROCEDURA postępowania w przypadkach agresji w szkole
2. PROCEDURA wobec ucznia, sprawcy czynu karalnego lub przestępstwa
3. PROCEDURA wobec ucznia przejawiającego zachowania świadczące o demoralizacji
4. PROCEDURA wobec ucznia podejrzanego o posiadanie substancji przypominającej narkotyki
5. PROCEDURA w przypadku znalezienia w szkole substancji przypominającej narkotyki
6. PROCEDURA postępowania w przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że uczeń jest pod wpływem alkoholu lub innego środka odurzającego.
7. PROCEDURA postępowania w przypadku podejrzenia, że uczeń jest ofiarą przemocy w rodzinie.

Wszystkie inne sytuacje trudne rozwiązuje zespół wychowawczy, w porozumieniu z Dyrektorem Szkoły. Jeżeli sytuacja tego wymaga korzysta się z pomocy instytucji

wspierających (PPP, GOPS, Policja, Sąd Rodzinny, itp.) O postępowaniu informowani są rodzice ucznia.

11. EWALUACJA

Ewaluacja pozwala ocenić, które z wdrożonych prac można kontynuować, które trzeba zmienić, a które realizować w przyszłości. Ocena przydatności i skuteczności wszystkich podejmowanych działań w odniesieniu do założonych celów odbywać się będzie poprzez:

- monitorowanie sposobów rozwiązywania problemów wychowawczych,
- ankiet i wywiadów skierowanych do uczniów, rodziców, nauczycieli i pracowników szkoły;
- spostrzeżeń wychowawcy i innych nauczycieli na temat klasy;
- analizy dokumentacji szkolnej oraz osiągnięć i porażek;
- obserwacji bieżących zachowań uczniów na terenie szkoły;

Szkolny program może ulec modyfikacji na podstawie wniosków wynikających z ewaluacji, wprowadzenia nowych działań sytuacji epidemiologicznej lub innej.

12. PLAN DZIAŁAŃ WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNYCH W SZKOLE

Program Wychowawczo-Profilaktyczny SP 1 w Brennej zakłada prowadzenie działań w czterech obszarach :

1. Edukacja zdrowotna
2. Relacje -kształtowaniu postaw społecznych dzieci i młodzieży
3. Kultura-wartości, normy, wzory zachowania
4. Bezpieczeństwo- profilaktyka zachowań ryzykownych

Do zrealizowania zaproponowano wiele zadań, które zostały uszczegółowione z podziałem na poszczególne etapy kształcenia. Na podstawie tych zadań wychowawcy przygotowują swoje klasowe programy wychowawcze.

Żeby te zadania mogły zostać wykonane przyjęto, że program będzie prowadził ucznia od klasy I-szej do klasy VIII, w ten sposób, by co roku wzbogacać dzieci o nowe umiejętności. Będzie to jak gdyby pięcie się po drabinie wiedzy i umiejętności pozwalających uczniowi na pełny rozwój pożądanych postaw społecznych, promowanych wartości i norm zachowania , zachowując dbałość o zdrowie fizyczne i psychiczne oraz chroniąc przed zachowaniami ryzykownymi.

Działania w ramach programu będą przede wszystkim prowadzone na lekcjach wychowawczych, przedmiotowych (szczególnie znaczenie przypisuje się biologii, wychowaniu fizycznemu, edukacji dla bezpieczeństwa, zajęciom wychowania do życia w rodzinie, czy zajęciom doradztwa zawodowego. Ale także historia, geografia, religia, j.polski czy wos, a nawet muzyka i plastyka mają duże pole działania.

Poza tym w szkole podejmuje się co roku nowe akcje charytatywne, wdraża młodzież do działalności wolontaryjnej, uczy samorządności.

Szkoła to nie tylko lekcje, ale także wycieczki, wyjazdy do teatru, kina, na wystawy, koncerty, itp.

Regularnie młodzież uczestniczy w zajęciach warsztatowych organizowanych przez pedagoga i psychologa szkolnego, jak również przez podmioty zewnętrzne. Pedagog realizuje rekomendowany program profilaktyczny „UNPLUGGED”. W szkole realizowany jest też tydzień profilaktyki uzależnień oraz zdrowia psychicznego (pedagog, psycholog)

Wychowawcy realizują wiele programów profilaktycznych dostosowanych do wieku uczestników, np. Trzymaj Formę, Bieg po Zdrowie, Smak życia, itd.

Żeby się dobrze przygotować do pracy z uczniami nauczyciele stale doskonalą swój warsztat pracy, poszerzają swoją wiedzę, uczestniczą w różnych programach.

Dużą rolę w działalności profilaktycznej szkoły odgrywają rodzice naszych uczniów. Ich działania wspierające pracę nauczycieli i placówki często gwarantują powodzenie ambitnych przedsięwzięć, jak np. piknik rodzinny, wigilijni klasowe, bale , komersy i wiele innych.

Treści wychowawczo-profilaktyczne do realizacji w klasach I–III

OBSZAR	ZADANIA
Zdrowie – edukacja zdrowotna	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zapoznanie z podstawowymi zasadami dbałości o zdrowie własne i innych, kształtowanie umiejętności kreowania środowiska sprzyjającego zdrowemu stylowi życia; 2. Zapoznanie z zasadami zdrowego, racjonalnego odżywiania się, higieny osobistej i aktywności fizycznej; 3. Przygotowanie do podejmowania działań mających na celu zdrowy styl życia w aspekcie fizycznym i psychicznym; 4. Kształtowanie postawy odpowiedzialności za własne zdrowie; 5. Rozwijanie umiejętności podejmowania działań na rzecz ochrony przyrody w swoim środowisku; 6. Uświadomienie wpływu przyrody nieożywionej na życie ludzi, zwierząt i roślin; 7. Kształtowanie umiejętności analizy zjawisk przyrodniczych, rozumowania przyczynowo-skutkowego; 8. Zapobieganie chorobom zakaźnym w tym COVID-19.

OBSZAR	ZADANIA
Relacje – kształtowanie postaw społecznych	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kształtowanie podstawowych umiejętności komunikacyjnych; 2. Kształtowanie umiejętności przestrzegania obowiązujących reguł; 3. Kształtowanie umiejętności nawiązywania i podtrzymywania relacji z rówieśnikami, rozpoznawania ich potrzeb, zgodnej współpracy z innymi, z zachowaniem obowiązujących norm i reguł kultury osobistej; 4. Przygotowanie do sprawiedliwego i uczciwego oceniania zachowania własnego i innych ludzi; 5. Zapoznanie z podstawowymi prawami i obowiązkami wynikającymi z roli ucznia oraz członka szkolnej społeczności, rodziny i kraju;

	<p>6. Rozwijanie empatii, umiejętności podejmowania działań mających na celu pomoc słabszym i potrzebującym, umiejętności rozwiązywania konfliktów i sporów</p> <p>7. Kształtowanie postaw ukierunkowanych na drugiego człowieka, wsparcie uczniów zza granicy, zwłaszcza z Ukrainy i ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi</p>
<p>Kultura – wartości, normy, wzory zachowań</p>	<p>1.Kształtowanie umiejętności właściwego komunikowania się w różnych sytuacjach społecznych, dbałość o język i kulturę wypowiedzenia się;</p> <p>2.Kształtowanie gotowości do uczestnictwa w kulturze, poszanowania tradycji i kultury własnego narodu, a także poszanowania innych kultur i tradycji, określanie swojej przynależności kulturowej .</p> <p>3.Przygotowanie do radzenie sobie w sytuacjach codziennych wymagających umiejętności praktycznych, budzenie szacunku dla pracy ludzi różnych zawodów;</p> <p>4.Przygotowanie do podejmowania działań mających na celu identyfikowanie i rozwijanie własnych zainteresowań;</p> <p>5.Wstępne kształtowanie postaw wyrażających szacunek do symboli i tradycji narodowych oraz tradycji związanych z rodziną, szkołą i społecznością lokalną.</p> <p>6. Kształtowanie umiejętności wyrażania własnych emocji w różnych formach ekspresji w sposób społecznie akceptowany;</p> <p>7. Kształtowanie świadomości odmienności osób niepełnosprawnych, innej narodowości, wyznania, tradycji kulturowej oraz ich praw.</p>
<p>Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych)</p>	<p>1.Zapoznanie z podstawowymi zasadami bezpieczeństwa w różnych sytuacjach życiowych, kształtowanie właściwego zachowania się w sytuacji zagrożenia życia i zdrowia oraz sytuacjach nadzwyczajnych;</p> <p>2.Kształtowanie umiejętności wyszukiwania, porządkowania i wykorzystywania informacji z różnych źródeł, korzystania z technologii informacyjno-komunikacyjnych, kształtowanie świadomości negatywnego wpływu pracy przy komputerze na zdrowie i kontakty społeczne oraz niebezpieczeństw wynikających z anonimowości kontaktów, respektowanie ograniczeń dotyczących korzystania z komputera, internetu i multimediiów.</p> <p>3.Przygotowanie do bezpiecznego i rozsądnego korzystania z narzędzi i urządzeń technicznych, bezpiecznego organizowania zajęć ruchowych i poruszania się po drogach; bezpiecznego korzystania ze środków komunikacji.</p> <p>4.Kształtowanie umiejętności utrzymywania ładu i porządku wokół siebie, w miejscu nauki i zabawy.</p>

	5. Stosowanie zasad bezpieczeństwa w związku z rozprzestrzenianiem się chorób zakaźnym, w tym Covid-19
--	--

OBSZAR	ZADANIA
Zdrowie – edukacja zdrowotna	<p>KLASA 4</p> <p>Nabywanie podstawowej wiedzy na temat stresu, odpoczynku</p> <p>Higiena korzystania z urządzeń informatycznych i medialnych – możliwości i zagrożenia cyberprzestrzeni</p> <p>Inspirowanie młodzieży do myślenia o własnej motywacji do działania.</p> <p>Nabywanie umiejętności gromadzenia i porządkowania wiedzy o świecie i o sobie.</p> <p>Kształtowanie postaw otwartych na poszukiwanie pomocy oraz porady, kiedy zaczynają się trudności i kiedy wybór jest ważny i trudny.</p> <p>Kształtowanie postaw prozdrowotnych poprzez promowanie aktywnego i zdrowego stylu życia.</p> <p>KLASA 5</p> <p>Zachęcanie uczniów do pracy nad własną motywacją oraz analizą czynników, które ich demotywują.</p> <p>Kształtowanie umiejętności podejmowania i realizacji zachowań prozdrowotnych.</p> <p>Prezentowanie sposobów pokonywania własnych słabości oraz akceptowania ograniczeń i niedoskonałości.</p> <p>KLASA 6</p> <p>Kształtowanie umiejętności rozpoznawania własnych cech osobowości.</p> <p>Kształtowanie konstruktywnego obrazu własnej osoby, np. świadomości mocnych i słabych stron.</p> <p>Rozwijanie właściwej postawy wobec zdrowia i życia jako</p>

	<p>najważniejszych wartości. Doskonalenie i wzmacnianie zdrowia fizycznego.</p> <p>KLASA 7</p> <p>Kształtowanie postawy proaktywnej, w której uczeń przejmuje inicjatywę, ale też odpowiedzialności za swoje działania, decyzje.</p> <p>Dostarczanie wiedzy na temat zagrożeń jakie niesie ze sobą używanie substancji psychoaktywnych.</p> <p>Kształtowanie umiejętności świadomego wyznaczania sobie konkretnych celów. Rozwijanie umiejętności hierarchizacji zadań.</p> <p>Podnoszenie poczucia własnej wartości poprzez określanie osobistego potencjału.</p> <p>Kształtowanie świadomości własnego ciała z uwzględnieniem zmian fizycznych i psychicznych w okresie dojrzewania.</p>
<p>Zdrowie – edukacja zdrowotna (ciąg dalszy)</p>	<p>KLASA 8</p> <p>Kształtowanie postawy uczniów nastawionej na rozwiązania – charakteryzującej się samoświadomością, wyobraźnią, kreatywnością.</p> <p>Kształtowanie umiejętności wyznaczania sobie celów krótko- i długoterminowych.</p> <p>Rozwijanie umiejętności ustalania priorytetów, uwzględniając kryteria ważności i pilności.</p> <p>Rozwijanie umiejętności oceny własnych możliwości.</p> <p>Kształtowanie świadomości dotyczącej wykorzystania ruchu w życiu człowieka jako skutecznego sposobu dbania o zdrowie psychiczne.</p> <p>Dostarczanie wiedzy na temat zagrożeń jakie niesie ze sobą używanie substancji psychoaktywnych i kształtowanie właściwych postaw wobec sięgania po tego typu substancje.</p>
<p>Relacje – kształtowanie postaw społecznych</p>	<p>KLASA 4</p> <p>Kształtowanie umiejętności właściwej komunikacji, stanowiącej podstawę współdziałania.</p> <p>Kształtowanie umiejętności asertywnego wyrażania własnych potrzeb.</p> <p>Rozwijanie wrażliwości na potrzeby i trudności innych ludzi, zwłaszcza</p>

uczniów zza granicy.

Kształtowanie postawy szacunku i zrozumienia wobec innych osób.

Rozwijanie zdolności do inicjowania i podtrzymywania znaczących głębszych relacji.

Budowanie atmosfery wzajemnego szacunku w społeczności szkolnej.

KLASA 5

Rozwijanie umiejętności rozumienia innych, która sprzyja efektywnej współpracy.

Wyzwalanie chęci do działania na rzecz innych osób w celu poprawy ich sytuacji (wolontariat).

Rozwijanie poczucia przynależności do grupy (samorząd uczniowski, klub, drużyna, wspólnota).

Kształtowanie otwartości na doświadczenia innych ludzi, ich sposobów rozwiązywania problemów, na nową wiedzę.

Rozwijanie świadomości dotyczącej roli osób znaczących i autorytetów.

KLASA 6

Kształtowanie umiejętności współpracy w dążeniu do osiągnięcia celu.

Uwrażliwianie na różne obszary ludzkich problemów i potrzeb poprzez krzewienie potrzeby udzielania pomocy (wolontariat).

Rozwijanie umiejętności komunikacyjnych: wyrażanie własnych opinii, przekonań i poglądów.

Rozwijanie świadomości roli i wartości rodziny w życiu człowieka.

Rozwijanie samorządności.

KLASA 7

Kształtowanie umiejętności wchodzenia w interakcje z ludźmi w sposób zapewniający zadowolenie obydwu stron.

	<p>Kształtowanie umiejętności szukania inspiracji, rozwijanie własnej kreatywności.</p> <p>Rozwijanie odpowiedzialności za siebie i innych (wolontariat).</p> <p>KLASA 8</p> <p>Rozwijanie umiejętności poszukiwania takich rozwiązań, które stwarzają korzyści dla obydwu stron.</p> <p>Rozwijanie umiejętności dostrzegania pozytywnych aspektów działania zespołowego poprzez docenienie różnic zdań i wiedzy, doświadczeń, specjalizacji, kompetencji.</p> <p>Rozwijanie potrzeby ciągłego doskonalenia siebie jako jednostki, członka rodziny i społeczeństwa.</p>
<p>Kultura – wartości, normy i wzory zachowań</p>	<p>KLASA 4</p> <p>Zapoznanie z rolą zainteresowań w życiu człowieka.</p> <p>Uwrażliwianie na kwestie moralne, np. mówienia prawdy, sprawiedliwego traktowania.</p> <p>Kształtowanie pozytywnego stosunku do procesu kształcenia.</p> <p>Kształtowanie potrzeby uczestnictwa w kulturze.</p> <p>KLASA 5</p> <p>Rozwijanie zainteresowań i pasji uczniów.</p>
<p>Kultura – wartości, normy i wzory zachowań</p>	<p>Budowanie samoświadomości dotyczącej praw, wartości, wpływów oraz postaw.</p> <p>Rozwijanie umiejętności wyrażania własnych emocji.</p> <p>Rozwijanie umiejętności właściwego zachowania się z uwzględnieniem sytuacji i miejsca.</p> <p>KLASA 6</p>

	<p>Rozwój zainteresowań, poszerzenie autonomii i samodzielności</p> <p>Rozwijanie umiejętności krytycznego myślenia w kontekście analizy wpływów rówieśników i mediów na zachowanie.</p> <p>Dokonywanie analizy postaw, wartości, norm społecznych, przekonań i czynników które na nie wpływają.</p> <p>Rozwijanie szacunku dla kultury i dorobku narodowego.</p> <p>KLASA 7</p> <p>Popularyzowanie alternatywnych form spędzania czasu wolnego.</p> <p>Rozwijanie pozytywnego stosunku do procesu kształcenia i samokształcenia, zaangażowania w zdobywanie wiedzy i umiejętności.</p> <p>Rozwijanie takich cech jak: pracowitość, odpowiedzialność, prawdomówność, rzetelność i wytrwałość.</p> <p>Umocnianie więzi ze społecznością lokalną.</p> <p>KLASA 8</p> <p>Popularyzowanie wiedzy o różnicach kulturowych oraz rozwijanie umiejętności korzystania z niej w kontakcie z przedstawicielami innych narodowości.</p> <p>Popularyzowanie wiedzy i rozwijanie świadomości na temat zasad humanitaryzmu.</p> <p>Rozwijanie poczucia odpowiedzialności społecznej poprzez podejmowanie działań na rzecz lokalnej społeczności.</p>
--	--

OBSZAR	ZADANIA
Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych)	<p>KLASA 4</p> <p>Redukowanie agresywnych zachowań poprzez uczenie sposobów rozwiązywania problemów.</p> <p>Higiena zdrowia psychicznego</p>

Budowanie atmosfery otwartości i przyzwolenia na dyskusję.

Uświadamianie zagrożeń wynikających z korzystania z nowoczesnych technologii informacyjnych. Zwiększanie wiedzy na temat środków uzależniających i zagrożeń z nimi związanych.

Rozwijanie umiejętności troski o własne bezpieczeństwo w relacjach z innymi.

Kształtowanie nawyku dbania o higienę i zapobieganie chorobom zakaźnym, w tym COVID- 19

KLASA 5

Rozwijanie umiejętności prowadzenia rozmowy w sytuacji konfliktu – podstawy negocjacji i mediacji.

Rozwijanie umiejętności identyfikowania przyczyn własnego postępowania.

Dokonywanie analizy wpływu nastawienia do siebie i innych na motywację do podejmowania różnorodnych zachowań.

Rozwijanie poczucia osobistej odpowiedzialności, zachęcanie do angażowania się w prawidłowe i zdrowe zachowania.

Doskonalenie umiejętności rozpoznawania symptomów uzależnienia od komputera i internetu.

Kształtowanie nawyku dbania o higienę i zapobieganie chorobom zakaźnym, w tym COVID- 19

KLASA 6

Dostarczanie wiedzy na temat osób i instytucji świadczących pomoc w trudnych sytuacjach.

Budowanie atmosfery wsparcia i zrozumienia w sytuacji problemowej oraz promowanie rzetelnej wiedzy mającej na celu zredukowanie lęku.

Rozwijanie umiejętności radzenia sobie z własnymi negatywnymi emocjami oraz z zachowaniami agresywnymi.

	<p>Kształtowanie przekonań dotyczących znaczenia posiadanych informacji, których wykorzystanie pomaga w redukowaniu lęku w sytuacjach kryzysowych.</p> <p>Rozwijanie świadomości dotyczącej prawa do prywatności, w tym do ochrony danych osobowych oraz ograniczonego zaufania do osób poznanych w sieci.</p> <p>Kształtowanie nawyku dbania o higienę i zapobieganie chorobom zakaźnym, w tym COVID- 19</p>
<p>Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych)</p>	<p>KLASA 7</p> <p>Propagowanie wiedzy na temat prawnych i moralnych skutków posiadania, zażywania i rozprowadzania środków psychoaktywnych.</p> <p>Rozwijanie postaw opartych na odpowiedzialności za dokonywane wybory i postępowanie.</p> <p>Dostarczenie wiedzy z zakresu prawa dotyczącego postępowania w sprawach nieletnich.</p> <p>Przeciwdziałanie ryzykownym zachowaniom seksualnym.</p> <p>Rozwijanie umiejętności reagowania w sytuacjach kryzysowych, niesienia pomocy dotkniętym nimi osobom oraz minimalizowania ich negatywnych skutków.</p> <p>Rozwijanie umiejętności lepszego rozumienia siebie poprzez poszukiwanie i udzielanie odpowiedzi na pytania: Kim jestem? Jakie są moje cele i zadania życiowe?</p> <p>Kształtowanie nawyku dbania o higienę i zapobieganie chorobom zakaźnym, w tym COVID- 19</p> <p>KLASA 8</p> <p>Propagowanie wiedzy na temat prawnych i moralnych skutków posiadania, zażywania i rozprowadzania środków psychoaktywnych.</p> <p>Rozwijanie umiejętności wykorzystywania elementów negocjacji i</p>

	<p>mediacji w sytuacji rozwiązywania konfliktów.</p> <p>Rozwijanie umiejętności podejmowania działań zgodnych ze zweryfikowanymi źródłami wiedzy.</p> <p>Utrwalanie umiejętności oceny konsekwencji podejmowanych działań dla siebie i dla innych – określanie alternatywnych rozwiązań problemu.</p> <p>Rozwijanie umiejętności prowadzenia rozmowy w sytuacji konfliktu – podstawy negocjacji i mediacji.</p> <p>Kształtowanie nawyku dbania o higienę i zapobieganie chorobom zakaźnym, w tym COVID- 19</p>
--	--

Treści dotyczące obszarów wychowania i profilaktyki (zawarte w podstawach programowych przedmiotów kształcenia ogólnego w szkole podstawowej) które realizować powinien nauczyciel danego przedmiotu.

EDUKACJA ZDROWOTNA

Edukacja wczesnoszkolna :

- dba o higienę oraz estetykę własną i otoczenia;
- ma świadomość znaczenia odpowiedniej diety dla utrzymania zdrowia człowieka;
- posługuje się numerami telefonów alarmowych, formułuje komunikat: wezwanie o pomoc: Policji, Pogotowia Ratunkowego, Straży Pożarnej;
- posługuje się danymi osobowymi w kontakcie ze służbami mundurowymi i medycznymi, w sytuacji zagrożenia zdrowia i życia;
- reaguje stosownym zachowaniem w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa, zdrowia jego lub innej osoby;
- wymienia wartości odżywcze produktów żywnościowych, ma świadomość znaczenia odpowiedniej diety dla utrzymania zdrowia, ogranicza spożywanie posiłków o niskich wartościach odżywczych i niezdrowych, zachowuje umiar w spożywaniu produktów słodzonych, zna konsekwencje zjadania ich w nadmiarze;
- przygotowuje posiłki służące utrzymaniu zdrowia;
- ubiera się odpowiednio do stanu pogody, poszukuje informacji na temat pogody, wykorzystując np.: Internet;
- ma świadomość, iż nieodpowiedzialne korzystanie z technologii ma wpływ na utratę zdrowia człowieka;

Informatyka :

- w sposób odpowiedzialny posługuje się technologią dostosowaną do jego predyspozycji psychofizycznych i zdrowotnych; ze szczególnym uwzględnieniem bezpiecznego poruszania się w sieci oraz krytycznej analizy informacji dostępnych w Internecie
- zna możliwości i zagrożenia cyberprzestrzeni
- umie dbać o dane wrażliwe

Biologia :

- analizuje związek pomiędzy własnym postępowaniem a zachowaniem zdrowia oraz rozpoznaje sytuacje wymagające konsultacji lekarskiej;
- uzasadnia konieczność ochrony przyrody;
- opisuje i prezentuje postawę i zachowania człowieka odpowiedzialnie korzystającego z dóbr przyrody;
- dba o higienę osobistą

Wychowanie fizyczne :

- wie, jakie znaczenie ma aktywność fizyczna dla zdrowia;
- zna piramidę żywienia i aktywności fizycznej;
- zna zasady zdrowego odżywiania;
- przestrzega zasad higieny osobistej i czystości odzieży;
- przyjmuje prawidłową postawę ciała w różnych sytuacjach;
- omawia sposoby postępowania w sytuacji zagrożenia zdrowia lub życia;
- wymienia czynniki, które wpływają pozytywnie i negatywnie na zdrowie i samopoczucie oraz wskazuje te, na które może mieć wpływ;
- omawia sposoby redukcji nadmiernego stresu i radzenia sobie z nim w sposób konstruktywny;
- wymienia przyczyny i skutki otyłości oraz nieuzasadnionego odchudzania się i używania sterydów w celu zwiększenia masy mięśni;
- wyjaśnia wymogi higieny wynikające ze zmian zachodzących w organizmie w okresie dojrzewania;

WOS :

- rozpoznaje przypadki wymagające postaw asertywnych;
- podaje przykłady trudnych społecznie sytuacji, w których należy zachować się asertywnie; uzasadnia, że można zachować dystans wobec nieaprobowanych przez siebie zachowań innych ludzi lub przeciwstawić się im; przedstawia różne formy zachowań asertywnych;

Przyroda :

- kształtowanie umiejętności właściwego reagowania na niebezpieczeństwa zagrażające życiu i zdrowiu, w tym uzależnieniom;
- doskonalenie umiejętności dbałości o własne ciało, jak i najbliższe otoczenie;
- poznawanie siebie, swoich zdolności i rozwijanie zainteresowań sprzyjających motywacji do uczenia się;
- kształtowanie postaw proekologicznych i nawyku dbania o środowisko naturalne

Edukacja dla bezpieczeństwa :

- wyjaśnia zależności między zdrowiem fizycznym, psychicznym, emocjonalnym a społecznym; wyjaśnia wpływ stresu na zdrowie;
- zna metody postępowania w sytuacji zagrożenia (pierwsza pomoc, bezpieczeństwo, itp.)
- wymienia zachowania, które sprzyjają zdrowiu (prozdrowotne), zagrażają zdrowiu oraz wskazuje te, które szczególnie często występują wśród nastolatków; odróżnia czynniki środowiskowe i społeczne (korzystne i szkodliwe), na które człowiek może mieć wpływ od takich, na które nie może mieć wpływu;
- omawia krótkoterminowe i długoterminowe konsekwencje zachowań sprzyjających (prozdrowotnych) i zagrażających zdrowiu;
- dobiera i demonstruje umiejętności komunikacji interpersonalnej istotne dla zdrowia i bezpieczeństwa (odmowa, zachowania asertywne, negocjowanie);
- wymienia rzetelne źródła informacji o zdrowiu, chorobach, świadczeniach i usługach zdrowotnych;
- ocenia własne zachowania związane ze zdrowiem, ustala indywidualny plan działania na rzecz własnego zdrowia;
- ustala, co sam może zrobić, aby stworzyć warunki środowiskowe i społeczne, które są korzystne dla zdrowia (ochrona środowiska przyrodniczego, wsparcie społeczne, komunikacja interpersonalna, współpraca osób, instytucji i organizacji na rzecz zdrowia itp.);

Technika:

- przyjmuje postawy odpowiedzialności za współczesny i przyszły stan środowiska;
- kształtuje umiejętności segregowania i wtórnego wykorzystania odpadów znajdujących się w najbliższym otoczeniu;

Wychowanie do życia w rodzinie :

- radzi sobie w sytuacji konfliktu, presji grupy, stresu;
- uwrażliwia na piękno i dobro

- buduje prawidłowe relacje
- uczy się podejmować decyzje i ponosić za nie odpowiedzialność
- buduje odpowiedzialność za siebie, innych oraz za środowisko naturalne.

RELACJE-kształtowanie postaw społecznych

Edukacja wczesnoszkolna:

- identyfikuje się z grupą społeczną, do której należy: rodzina, klasa w szkole, drużyna sportowa, społeczność lokalna, naród; respektuje normy i reguły postępowania w tych grupach;
- przyjmuje konsekwencje swojego uczestnictwa w grupie i własnego w niej postępowania w odniesieniu do przyjętych norm i zasad;
- współpracuje z uczniami, wymienia się z nimi pomysłami i doświadczeniami, wykorzystując technologię;
- dostrzega, że każdy powinien brać odpowiedzialność za swoje wybory;
- dostrzega, że lepiej poznaje siebie, bardziej się rozwija i czerpie szczęście w relacji z innymi osobami niż w samotności;
- odkrywa, że współtworzy różne wspólnoty osób, np. rodzinę, klasę, państwo;
- ma świadomość, że każdej osobie ludzkiej, także jemu, należy się szacunek, że szacunkiem należy obdarzać także wspólnoty osób – rodzinę, klasę, naród (ojczyznę), w tym wspólnotę religijną – a także symbole tych wspólnot;
- szanuje godność każdej osoby ludzkiej oraz swoją, wyraża swoim komunikatem werbalnym i niewerbalnym;
- uwzględnia coraz częściej godność i dobro innych osób, podejmując decyzję o działaniu;
- wyraża szacunek wobec osób, wspólnot osób oraz ich symboli w sytuacjach codziennych i uroczystych, przejawiając właściwe zachowanie;
- wchodzi w relacje z innymi osobami (rówieśnikami, nauczycielami), szanując to, co jest wartością dla nich, i nazywając to, co jest wartością dla niego;
- naśladuje i przyjmuje jako własne zachowania dobre na podstawie doświadczeń ze świata realnego oraz przykładów płynących z tekstów literackich, filmów i innych źródeł;
- przestrzega zasad obowiązujących we wspólnocie osób, której jest członkiem;

Informatyka :

- uczestniczy w zespołowym rozwiązaniu problemu, posługując się technologią taką jak: poczta elektroniczna, forum, wirtualne środowisko kształcenia, dedykowany portal edukacyjny;
- identyfikuje i docenia korzyści płynące ze współpracy nad wspólnym rozwiązaniem problemów;

- bierze udział w różnych formach współpracy, jak: programowanie w parach lub w zespole, realizacja projektów, uczestnictwo w zorganizowanej grupie uczących się; projektuje, tworzy i prezentuje efekty wspólnej pracy;

Wychowanie fizyczne :

- uczestniczy w sportowych rozgrywkach klasowych w roli zawodnika, stosując zasady „czystej gry”: szacunku dla rywala, respektowania przepisów gry, podporządkowania się decyzjom sędziego; potrafi właściwie zachować się w sytuacji zwycięstwa i porażki, podziękować za wspólną grę;
- pełni rolę organizatora, sędziego i kibica w ramach szkolnych zawodów sportowych;
- wyjaśnia zasady kulturalnego kibicowania;
- wyjaśnia, jak należy zachować się w sytuacjach związanych z aktywnością taneczną;
- omawia znaczenie dobrych relacji z innymi ludźmi, w tym z rodzicami oraz rówieśnikami tej samej i odmiennej płci;
- identyfikuje swoje mocne strony, budując poczucie własnej wartości, planuje sposoby rozwoju oraz ma świadomość słabych stron, nad którymi należy pracować;
- wykazuje kreatywność w poszukiwaniu rozwiązań sytuacji problemowych;
- wykazuje umiejętność adekwatnej samooceny swoich możliwości psychofizycznych;
- współpracuje w grupie szanując poglądy i wysiłki innych ludzi, wykazując asertywność i empatię;
- motywuje innych do udziału w aktywności fizycznej, ze szczególnym uwzględnieniem osób o niższej sprawności fizycznej i specjalnych potrzebach edukacyjnych (np. osoby niepełnosprawne, osoby starsze);

WOS :

- współpracuje z innymi – dzieli się zadaniami i wywiązuje się z nich;
- wykazuje konieczność współdziałania w życiu społecznym i wyjaśnia istotę samorządności;
- uzasadnia, że człowiek jest istotą społeczną; rozumie znaczenie potrzeb społecznych człowieka (kontaktu, przynależności, uznania);
- przedstawia zasady komunikowania się; wyjaśnia zasady skutecznej autoprezentacji – kształtowania swojego wizerunku;
- wymienia cechy grup społecznych; charakteryzuje grupę koleżeńską i grupę nastawioną na realizację określonego zadania; uzasadnia, że efektywna współpraca przynosi różne korzyści; przedstawia różne formy współpracy w grupie;
- rozpoznaje sytuacje wymagające podjęcia decyzji indywidualnej i grupowej; wyjaśnia i stosuje podstawowe sposoby podejmowania wspólnych decyzji;
- rozpoznaje sytuacje wymagające podjęcia decyzji indywidualnej i grupowej; wyjaśnia i stosuje podstawowe sposoby podejmowania wspólnych decyzji;

- przedstawia cele i przykłady działania organizacji społecznych skupiających młodych ludzi w Polsce; wyjaśnia ideę wolontariatu i przedstawia formy działalności wolontariuszy;

Przyroda :

- zachęcanie do działania na rzecz środowiska lokalnego;
- doskonalenie umiejętności w zakresie komunikowania się, współpracy i działania oraz pełnienia roli lidera w zespole;

Biologia :

- prezentuje postawę szacunku wobec siebie i wszystkich istot żywych;
- kształtuje świadomość rozprzestrzeniania się chorób zakaźnych i zapobiegania im, w tym COVID-19.

Wychowanie do życia w rodzinie:

- zna i stosuje zasady *savoir-vivre'u* w różnych sytuacjach społecznych;
- rozumie zasady komunikacji werbalnej i niewerbalnej i jej znaczenie w relacjach interpersonalnych; przyjmuje odpowiedzialność za manifestowane reakcje, wypowiedziane i pisane słowa;
- kształtuje i wyraża postawy asertywne, gdy nie może lub nie powinien czegoś wykonać, stara się odmawiać tak, by nie ranić drugiego;
- bierze udział w życiu społecznym przez: wolontariat, stowarzyszenia, grupy nieformalne i aktywność indywidualną; ujawnia wrażliwość na osoby potrzebujące pomocy i zna konkretne sposoby jej udzielania

KULTURA- wartości, normy, wzory zachowania

Edukacja wczesnoszkolna :

- ocenia swoje postępowanie i innych osób, odnosząc się do poznanych wartości, takich jak: godność, honor, sprawiedliwość, obowiązkowość, odpowiedzialność, przyjaźń, życzliwość, umiar, powściągliwość, pomoc, zadośćuczynienie, przeproszenie, uznanie, uczciwość, wdzięczność oraz inne respektowane przez środowisko szkolne;
- szanuje zwyczaje i tradycje różnych grup społecznych i narodów, przedstawia i porównuje zwyczaje ludzi, np. dotyczące świąt w różnych regionach Polski, a także w różnych krajach;
- określa, co jest dobre, a co jest złe, w otaczającym go świecie i w świecie poznawanych tekstów oraz podaje uzasadnienie swojego zdania;

- odróżnia szczęście od doraźnie odczuwanej przyjemności i poznaje, że dobro jest źródłem szczęścia własnego oraz innych osób;
- odkrywa, że wspólnota osób, której jest członkiem, ustanawia swoje zasady (normy) i oczekuje ich respektowania;

Język polski:

- kształtuje umiejętność uczestniczenia w kulturze polskiej i europejskiej, szczególnie w jej wymiarze symbolicznym i aksjologicznym;
- rozwija zdolności dostrzegania wartości: prawdy, dobra, piękna, szacunku dla człowieka i kierowania się tymi wartościami;
- kształci postawy szacunku dla przeszłości i tradycji literackiej jako podstawy tożsamości narodowej;
- uwrażliwia na piękno i dobro;
- rozwija zainteresowania kulturą w środowisku lokalnym i potrzeby uczestnictwa w wydarzeniach kulturalnych;
- rozwija szacunek dla wiedzy, wyrabia pasję poznawania świata i zachęca do praktycznego zastosowania zdobytych wiadomości;
- rozwija umiejętność samodzielnego docierania do informacji, dokonywania ich selekcji, syntezy oraz wartościowania;
rozwija umiejętność rzetelnego korzystania ze źródeł wiedzy, w tym stosowania cudzysłowu, przypisów i odsyłaczy, oraz szacunku dla cudzej własności intelektualnej;
- kształci nawyki systematycznego uczenia się oraz porządkowania zdobytej wiedzy i jej pogłębiania;
- jest zachęcany do rozwijania swoich uzdolnień przez udział w różnych formach poszerzania wiedzy, na przykład w konkursach, olimpiadach przedmiotowych i wykładach, oraz rozwijania umiejętności samodzielnej prezentacji wyników swojej pracy;

Język angielski

- poznaje kulturę, język i tradycje innych krajów, uczy postawy tolerancji i poszanowania innych

Historia:

- poznaje historię i tradycje swojej okolicy i ludzi dla niej szczególnie zasłużonych; zna lokalne zabytki i opisuje ich dzieje;
- kształtuje postawę patriotyzmu
- wprowadza w dziedzictwo cywilizacyjne Europy, przy tym doceniając dziedzictwo kulturowe naszego kraju.

Muzyka :

- poznaje i popularyzuje przykłady muzycznej twórczości ludowej, obrzędy, zwyczaje, tradycje swojego regionu;
- zna repertuar kulturalnego człowieka, orientując się w sztandarowych utworach z dziejów historii muzyki i współczesnej kultury muzycznej oraz wartościowej muzyki popularnej;
- zna i wymienia instytucje upowszechniające kulturę muzyczną we własnym regionie, kraju i na świecie oraz ich działalność, a także śledzi wydarzenia artystyczne;
- uczestniczy w tworzeniu artystycznych projektów edukacyjnych o charakterze interdyscyplinarnym (również z wykorzystaniem technologii informacyjnej);
- angażuje się w kreowanie kultury artystycznej swojej szkoły i najbliższego środowiska;
- uczestniczy realnie lub wirtualnie w różnorodnych wydarzeniach muzycznych;
- stosuje zasady wynikające ze świadomego korzystania i uczestniczenia w dorobku kultury muzycznej: odpowiednie zachowanie podczas koncertu, przedstawienia operowego itp., tolerancja dla preferencji muzycznych innych osób oraz szacunek dla twórców i wykonawców;

Plastyka :

- zna dziedzictwo kulturowe najbliższego otoczenia, wymienia zabytki i dzieła architektury (historycznej i współczesnej);
- zapoznaje się z twórczością artystów w obrębie „małej ojczyzny”;

WOS :

- uzasadnia, że konflikt w grupie może wynikać z różnych przyczyn (sprzeczne interesy, inne cele); przedstawia sposoby rozwiązywania konfliktów oraz analizuje ich zalety i wady;
- podaje cnoty obywatelskie (odpowiedzialność, troska o dobro wspólne, aktywność, przedsiębiorczość, solidarność, roztropność, tolerancja, odwaga cywilna); wykazuje, odwołując się do działań wybitnych Polaków, znaczenie ich urzeczywistnienia dla pożytku publicznego;
- wymienia mieszkające w Polsce mniejszości narodowe i etniczne, grupę posługującą się językiem regionalnym oraz grupy migrantów (w tym uchodźców) i lokalizuje miejsca ich zwartego zamieszkiwania; przedstawia – za Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej – prawa przysługujące etnicznym grupom mniejszościowym;
- uzasadnia, że można pogodzić różne tożsamości społeczno-kulturowe (regionalną, narodową/etniczną, państwową/obywatelską, europejską); rozpoznaje przejawy ksenofobii, w tym rasizmu, szowinizmu i antysemityzmu, oraz uzasadnia potrzebę przeciwstawiania się tym zjawiskom;

- planuje dalszą edukację, uwzględniając własne zainteresowania, zdolności i umiejętności oraz rady innych osób i sytuację na rynku pracy;

Przyroda :

- kształtuje postawy związane z tożsamością kulturową regionu;

Geografia :

- łączy racjonalność naukową z refleksją nad pięknem i harmonią świata przyrody oraz dziedzictwem kulturowym ludzkości;
- przyjmuje postawy szacunku do środowiska przyrodniczego i kulturowego oraz rozumienie potrzeby racjonalnego w nim gospodarowania;
- rozwija w sobie poczucie tożsamości oraz wykazywanie postawy patriotycznej, wspólnotowej i obywatelskiej;
- ma poczucie dumy z piękna ojczystej przyrody i dorobku narodu (różnych obiektów dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego własnego regionu i Polski, krajobrazów Polski, walorów przyrodniczych, kulturowych, turystycznych oraz sukcesów polskich przedsiębiorstw na arenie międzynarodowej);
- kształtuje pozytywne – emocjonalne i duchowe – więzi z najbliższym otoczeniem, krajem ojczystym, a także z całą planetą Ziemią;
- rozwija postawy współodpowiedzialności za stan środowiska geograficznego, kształtowanie ładu przestrzennego oraz przyszłego rozwoju społeczno- -kulturowego i gospodarczego „małej ojczyzny”, własnego regionu i Polski;
- przełamuje stereotypy i kształtuje postawy szacunku, zrozumienia, akceptacji i poszanowania innych kultur przy jednoczesnym zachowaniu poczucia wartości dziedzictwa kulturowego własnego narodu i własnej tożsamości;

Informatyka :

- opisuje kwestie etyczne związane z wykorzystaniem komputerów i sieci komputerowych, takie jak: bezpieczeństwo, cyfrowa tożsamość, prywatność, własność intelektualna, równy dostęp do informacji i dzielenie się informacją;
- postępuje etycznie w pracy z informacjami;

Wychowanie do życia w rodzinie :

- jest odpowiedzialny za własny rozwój i samowychowanie;

BEZPIECZEŃSTWO-profilaktyka zachowań ryzykownych.

Edukacja wczesnoszkolna :

- wyjaśnia, iż wszyscy ludzie posiadają prawa i obowiązki, wymienia własne prawa i obowiązki, przestrzega ich i stosuje je w codziennym życiu;
- rozróżnia podstawowe znaki drogowe, stosuje przepisy bezpieczeństwa w ruchu drogowym i miejscach publicznych; przestrzega zasad zachowania się środkach publicznego transportu zbiorowego;
- stosuje się do zasad bezpieczeństwa w szkole, odnajduje drogę ewakuacyjną, rozpoznaje znaki i symbole informujące o różnych rodzajach niebezpieczeństw oraz zachowuje się zgodnie z informacją w nich zawartą; stosuje zasady bezpiecznej zabawy w różnych warunkach i porach roku;
- ma świadomość istnienia zagrożeń ze środowiska naturalnego, np. nagła zmiana pogody, huragan, ulewne deszcze, burza, susza oraz ich następstwa: powódź, pożar, piorun; określa odpowiednie sposoby zachowania się człowieka w takich sytuacjach;
- stosuje zasady bezpieczeństwa podczas korzystania z urządzeń cyfrowych, rozumie i respektuje ograniczenia związane z czasem pracy z takimi urządzeniami, oraz stosuje zasady netykiety;
- rozróżnia pożądane i niepożądane zachowania innych osób (również uczniów) korzystających z technologii, zwłaszcza w sieci Internet;

Informatyka :

- rozróżnia pozytywne i negatywne zachowania innych osób (również uczniów) korzystających z technologii, w tym zwłaszcza w sieci Internet;
- przestrzega ogólnie przyjęte zasady związane z bezpieczeństwem w Internecie;

Wychowanie fizyczne:

- omawia zasady bezpiecznego zachowania się nad wodą i w górach w różnych porach roku;
- omawia konsekwencje zdrowotne stosowania używek w odniesieniu do podejmowania aktywności fizycznej;
- wymienia zasady bezpiecznego korzystania ze sprzętu sportowego;
- wymienia najczęstsze przyczyny oraz okoliczności wypadków i urazów w czasie zajęć ruchowych, omawia sposoby zapobiegania im;
- wskazuje zagrożenia związane z uprawianiem niektórych dyscyplin sportu;

WOS :

- rozpoznaje zachowania związane z przemocą fizyczną i psychiczną, w tym werbalną, wobec siebie i innych; wymienia osoby i instytucje, które należy powiadomić w takich sytuacjach;
- przedstawia korzyści i zagrożenia wynikające z korzystania z zasobów Internetu; rozpoznaje przemoc w cyberprzestrzeni i wyjaśnia, jak należy na nią reagować;

- wyjaśnia, na jakich zasadach nieletni odpowiadają za popełnienie wykroczeń i przestępstw;
- przedstawia uprawnienia policjantów i funkcjonariuszy innych służb porządkowych oraz swoje prawa w kontakcie z tymi służbami;

Informatyka :

- posługuje się technologią zgodnie z przyjętymi zasadami i prawem; przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny pracy;
- uznaje i respektuje prawo do prywatności danych i informacji oraz prawo do własności intelektualnej;
- wymienia zagrożenia związane z powszechnym dostępem do technologii oraz do informacji i opisuje metody wystrzegania się ich;
- stosuje profilaktykę antywirusową i potrafi zabezpieczyć przed zagrożeniem komputer wraz z zawartymi w nim informacjami;
- ocenia krytycznie informacje i ich źródła, w szczególności w sieci, pod względem rzetelności i wiarygodności w odniesieniu do rzeczywistych sytuacji, docenia znaczenie otwartych zasobów w sieci i korzysta z nich;

Technika :

- przewiduje zagrożenia płynące z niewłaściwego użytkowania sprzętu technicznego;
- analizuje sytuacje zagrażające zdrowiu i życiu podczas pracy z narzędziami i urządzeniami (procedura postępowania podczas wypadku przy pracy; umiejętność udzielenia pierwszej pomocy przedmedycznej w typowych sytuacjach zagrożenia);

Edukacja dla bezpieczeństwa :

- wymienia przykłady nadzwyczajnych zagrożeń (pochodzenia naturalnego i wywołane przez człowieka);
- wymienia zasady ostrzegania ludności o zagrożeniach; rozróżnia poszczególne sygnały alarmowe i środki alarmowe; omawia zasady właściwego zachowania się w razie uruchomienia sygnałów alarmowych;

Wychowanie do życia w rodzinie :

- świadomie i odpowiedzialnie korzysta ze środków społecznego przekazu, w tym z Internetu, dokonując wyboru określonych treści i limitując czas im poświęcany;

DZIAŁANIA PROFILAKTYCZNE SKIEROWANE DO UCZNIÓW, RODZICÓW I NAUCZYCIELI REALIZOWANE PRZEZ PEDAGOGA I PSYCHOLOGA SZKOLNEGO oraz podmioty zewnętrzne przez cały rok szkolny:

1. Zajęcia integracyjne w klasach- wg potrzeb

2. Zajęcia z zakresu profilaktyki uzależnień, zdrowia psychicznego, wzmacniania kompetencji miękkich w poszczególnych klasach lub innych wg potrzeb.
3. Współpraca z Zespołem ds. Profilaktyki Społecznej Nieletnich i Patologii KPP w Cieszynie oraz innymi profilaktykami- p. Ireneuszem Brachaczkiem i p P. Rychłym (organizacja warsztatów profilaktycznych dla uczniów, rodziców i nauczycieli)
4. Współpraca z jednostkami organizacyjnymi gminy Brenna podczas organizacji corocznej Breńsko-Góreckiej Nocy Muzeów (angażowanie uczniów w przebieg akcji, alternatywne sposoby spędzania czasu wolnego rozwijające kreatywność, poczucie własnej wartości i rozwój kulturalny uczniów)
5. Organizacja programu rekomendowanego dla uczniów klas ósmych- ARCHIPELAG SKARBÓW(realizuje podmiot zewnętrzny)
6. Realizacja programu rekomendowanego dla uczniów klas siódmych- UNPLUGGED
7. Organizacja Tygodnia Profilaktyki i Bezpieczeństwa (zdrowe odżywianie, ruch, zdrowie psychiczne- depresja, uzależnienia, pierwsza pomoc)
8. Spotkanie z policjantem- bezpieczeństwo na drodze
9. Udział w ogólnoswiatowej akcji „Zapał się dla Autyzmu”, 21 marca Światowy Dzień Zespołu Downa – kolorowe skarpetki,
10. Rekomendowanie szkoleń i innych form doskonalenia zawodowego dla nauczycieli wynikające z potrzeb szkoły
11. Wspomaganie wychowawczej roli rodziny, wzmacnianie kompetencji rodzicielskich- organizacja spotkań dla rodziców, konsultacji, informacji przekazywanych na stronie szkoły, fb szkolnym oraz poprzez dziennik elektroniczny
12. Porady i konsultacje indywidualne.
13. Inne wg potrzeb.

Poszczególne działania o charakterze wychowawczym i profilaktycznym, wraz z osobami odpowiedzialnymi za ich realizację, szczegółowo ujęte są w kalendarzu imprez szkoły.

Program profilaktyczno- wychowawczy został opracowany we współpracy z Radą Rodziców

Zatwierdzono w dniu

.....

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny został uchwalony przez Radę Rodziców w porozumieniu z Radą Pedagogiczną Szkoły Podstawowej nr 1 im. Janusza Korczaka w Brennej w dniu